

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național-creștin independent.

Apare în fiecare Miercuri.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 10 cor., 6 luni 5., 3 luni 2 coroane 50 bani.

Pentru România și străinătate:

Pe an 14 franci, 6 luni 7 franci, 3 luni 3 franci 50 bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.

Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază

Cernăuț, 25 Iulie 1908.

Organul partidului creștin-social din Bucovina »Bukow. Volksblatt« în numărul său 47 de Duminică 19 I. c. aduce un articol mai lung intitulat »Gührung und Klärung«, care se ocupă foarte intensiv cu starea actuală politică, în ce privește partidul național român bucovinean, sau, cum îi zice lumea la noi, partidul Aparariștilor. După ce desminte știrile lăpăte, că în sinul partidului acestuia ar exista vr'o criză, fiind partidul nostru în toată vigoarea sa, și după ce scoate în relief, că toată criza, de care țin unii politicieni să vorbească, se reduce numai la delăturarea unor aberațiuni bolnăvicioase, spre a' l face pre acest partid apt pentru orice luptă, autorul acestui articol se ocupă cu activitatea deputatului Dr. Constantin Isopescul-Grecul, despre care se știe, că a fost ales pe baza programului nostru.

Nu-i vorbă; fiecare organ de publicitate are dreptul de a critica activitatea politică a deputaților tremiși în corpurile legiuitoare pentru apărarea intereselor alegătorilor săi pe ori și ce teren, așa cum și fiecare deputat nu ar trebui să piarză din vedere faptul, că toți pașii săi sint controlați poate nu așa de alegătorii, ca de contrarii săi politici, și deci nici prin minte nu ni trece, să negăm poate acestor organe de publicitate dreptul, de a supune unei cercetări și activitatea deputatului nostru.

Dar vorba ceea: est modus in rebus. Noi credem, că articolul acesta nu are mult rost, și dacă chiar l-ar avea, nu a trebuit publicat chiar în acest jurnal, care este organul partidului »creștin-social«, cu care noi stăm în legături de prietenie și de ajutor reciproc.

Și că acest jurnal nu a ezitat să aducă o critică pe cât de nedreaptă pe atât de severă la adresa aceluși deputat, care a fost trimis în parlament de partidul nostru, nu e lucru de mirare și nici nu sintem îndreptățiți să-i facem pentru acest lucru oareșcare aruncări, doar ca să ne exprimăm regretele noastre, că s'a putut strecura o astfel de greșală tactică, care pentru întărirea legăturilor noastre ar putea să aibă influență dăunătoare. Sintem însă siliți să revenim asupra acestui articol, pentru că el conține fapte ne-

adevărate și știri tendențioase, cari sint în stare să-l înjosească pe deputatul Dr. Isopescul-Grecul în ochii alegătorilor săi și pentru că el denotă, că autorul acestui articol, deși pare a fi stilist bun, nu e politician bun, căci a divulgat afaceri, cari numai în sinul unui partid se pot discuta.

Cine s'a ocupat cît de puțin cu politica, va trebui să conceadă, că nici cînd nu este conștient, să-ți dai pe față toate foile, ca și cei de mai departe să poată privi în ele. Politica-i politică; prietenul cel mai bun de astăzi în afaceri politice își poate fi mîni cel mai mare contrar; și dacă i-ai dat prilej, să se uite și în afacerile tale interne, casnice, el mîni, ca contrar, te are în mîni sale și dacă o cere necesitatea, el cu toată prietenia de eri, fără preget te va repune, căci politica-i politică.

Dar mult mai neconștient a fost, să-l tragi pe un colegă de partid la răspundere pentru o faptă oareșcare înaintea publicității, ca toată lumea să știe de cearta, ce s'a iscat. Acest moment denotă o totală lipsă de logică, știut fiind, că nici chiar o pasere nu-și necurățește cuibul său; așară de asta acest moment mai denotă, că un atare agresor este lipsit de orice curaj, nevoind să deie piept fățiș cu cel învinuit de el.

Articolul menționat e tendențios. El cuprinde pe lingă neadevăruri cornurate și denaturări meșteșugite, însă și fapte, care se referă la cele mai intime afaceri ale partidului. Și astfel cu drept cuvînt trebuie să conchidem, cu autorul anonim al acestui articol sau singur este membru al partidului și stă în comitetul central, sau și-a supt informațiunile sale dela alt membru. Și dacă, după părerea acestuia dl deputat Isopescul-Grecul a comis vr'o greșală politică, scriitorul articolului, care orișicum ca membru al partidului, a avut cuvîntul să-l tragă pe acesta pentru greșelile sale la răspundere, de ce n'a făcut-o în sinul partidului, de ce nu a arătat fățiș, că condamnă ținuta acestui deputat în cutare sau cutare afacere, cerînd ca deputatul sa se supună deciziunilor partidului? Este acest mod de luptă prin jurnale străine compatibil cu cinstea unui bărbat, care voiește să fie privit de connaționalii săi de un bărbat integru?

Și dacă chiar ar fi avut autorul bănuiești, că partidul, înaintea căruia a adus d-sa afacerea, nu voiește să se pronunțe, d-sa a știut, că și preste acesta există un for, care va știe și dela acesta să ceară socoteală.

O tragere la răspundere în acest mod, fie ea cît de aspră, fiecare ar fi primit-o de justă, logică și oportună.

Dar să recurgă un colegă de partid la ajutorul jurnalistică străine, este o faptă condamnabilă, pe care noi nicicînd nu o putem admite.

Departa de noi, de a lua pe cineva pentru vr'o faptă rea în scut; dar dacă deputatul nostru a greșit în vr'o afacere față de noi, numai noi sintem îndreptățiți să-l iagem la răspundere, să cerem dela el socoteală; el e al nostru, și judecat poate să fie el numai de către ai noștri.

Nicicînd însă nu vom permite ca străinii să se amestece în certele noastre interne și orice amestec de felul acesta îl vom ști respinge în mod cuvenit.

Mai puțin însă vom permite, ca afaceri interne de ale partidului nostru să fie trasă de colegi de ai noștri înaintea publicității și discutate de orișicari străini, fie aceștia chiar prietenii noștri cei mai pronunțați. Ținem să nu revenim la nici o incriminațiune adresată în articolul amintit deputatului nostru Dr. Isopescul-Grecul, una pentru că aceste sint suspiciuni nebazate și alta pentru că nu jurnalistică străină este chemată să judece, ori de deputatul nostru român e Român, ci numai noi Români și în urmă pentru că întreg articolul pare a fi numai efluxul unei uri personale nutrite față de deputatul nostru decît niște răuvoitori.

Ear pe acești îi vom ști noi oblici și cere dela ei socoteală pentru fapta asta, care mare asemănare are cu o vînzare de neam.

Cazul Handl.

În unul din numerii precedenți am luat notiță despre purtarea consilierului de tribunal Dr. Alfred Handl față de un teolog român, cu ocazia probelor pentru festivitățile din Viena.

Recapitulăm pe scurt:

Pe toloaca Cernăuțului, așa numită »Sturmweise«, zeci de mii de oameni privesc, postați într'un cerc de zeci de

de rinduri, la spectacol. Teologilor romîni, cari, îmbrăcați în haine clericale, veniseră ceva mai tîrziu, li se avizează de un polițist un loc oarecare. Pe cons. Handl, un hadarag de om, postat la spatele teologilor, îl jenează jobenele acestora, pe dinsul ca »Kulturträger« îl irită înfățișarea teologilor pînă înt'atîta, încît fără veste dl consilier îl toacă pe un teolog cu bastonul peste joben.

La întrebarea teologului, perplex din cauza lovirei pe neașteptate, că ce în-samnă aceasta, acest cuconăș are obrazul de a răspunde: »Sie gemeiner Kerl, haben Sie noch was zu reden?« Ba chiar se pleacă după cureaua, de care-și duce cînele.

Că într'un astfel de moment acest »gemeiner Kerl« de teolog s'a stăpînit de a nu-l doborî pe oftigosul de »cavaler«, cu o singură lovitură la pămînt, e o dovadă de buna sa creștere.

Doamne ce mai ghevalt unison ar fi ținut toate fițiucele judeo-liberale contra alumnului seminarial, dacă acesta ar fi dat consilierului Handl stante pede lecția cuvenită?

Și oare s'ar fi aflat un consilier în konzistor, care să-l iee în scut tață de colega dela tribunal pe teologul »fără creștere«?

Se aștepta poate și Handl, că teologul, lovit și ridiculizat în fața lumii adunate, se va lăsa răpit de sentiment și-i va da ocazia de a nimici, prin conexiunile, ce le are prin tatăl său, care e profesor onorar la univertitate, viitoriul unui pui de valach.

Prin tactul teologului a rămas însă Handl eroul zilei, care cu mult ma tîrziu încă l'a amenințat pe teolog, cerîndu-i acesta prin intervenția unui polițist, numele și adresa cu cuvintele: »Ich werde Sie Manieren lernen!« Ce mai ingimfare cu coarne! Dr. Handl învață pe alții maniere! Risum teneatis!

Afacerea a venit înaintea judecătoriei. Cum au făcut ei pîra, numai ei, bieții teologi, o știu, căci în întreg Cernăuțul, în care în tot colțul te împiedeci de cite un avocat — sint mult peste 50 de ei — cîți au fost rugați, nimene n'a voit să intervie contra acestui »integru, influent și simpatic judecător«, precum îl cvalifică fițiuca lui Moritz Stekel — chiar acu mi s'a rupt pana — așa, că teologii au trebuit să recurgă la ajutorul voinicului avocat din Suceavă Dr. Dragoș Bumbac, care imediat li-a stat în ajutor, dovedind, că faima ce-i premerge de bun Român și bun avocat e întemeiată. Dacă n'ar fi fost Dr. D. Bumbac, nu știm zău, ce începeau teologii singuri contra consilierului Dr. A.

compatriotul nostru dl Eutimie cav. de Cercavski la gradul de doctor în științele juridice. Felicităm pe noul doctor din inimă, și-l așteptăm în țară, unde cu siguranță va face neamului său numai bine.

Caz de moarte. Săptămîna trecută a decedat în comuna Cucurmare exarhul și parohul local dl Ioan Marcu în etate înaintată. Doarmă în pace și fie-i memoria neuitată.

Barbarie nemaipomenită. Dep. parlamentar, avocatul Dr. Iulius Maniu a fost tras în cercetare disciplinară decătră camera avocaților din Cluj, pentru că bătuse pe ușa cancelariei sale o tăbliță scrisă românește. Consiliul disciplinar îl pedepsi pe acesta cu o dojană, motivînd pedeapsa, că o astfel de purcedere e în contrazicere cu cinstea stării avocatoresc. Maniu apela la curtea rîgească, care înțări hotărîrea camerei avocaților fără multă vorbă.

Din Frătăuții-noi. Cabinetul de lectură „Redeșteptarea cultural-națională” aranjează Duminică în 9 August st. n. o petrecere populară împreună cu teatru declamări și dans. Cu ocazia aceasta se va sfinți după sf. liturgie casa națională, în a cărei încăperi va dansa sara inteligența. Prețul de intrare 1 cor. pentru inteligență și 20 b pentru studenți și țărani. Făcînd societatea cu zidirea casei datorii enorme, sînt suprasolvirile binevenite și se va mulțami pentru dinsele pe cale ziaristică.

Invitare. Domnii derjanți bisericești (ponomari) sînt rugați a lua parte la adunarea generală, care se va ține Joi după sintul Ilie la 2 oare p. m. în palatul național din Cernăuț a. c. lingă magistrat. Nici unul să nu lipsească, e vorba de starea noastră materială. Existența noastră e în întreaga țară cea mai mizeră. Comitetul.

Invitare. Comnnele Mahala, Cotul-Ostriței și Buda aranjează Duminică în 2 August st. n. la 2 oare d. a. din incidentul jubileului de 60 ani de domnie al Majestății Sale o petrecere populară festivă în localitățile școale populare din Mahala. Prețul de intrare 20 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțamită. Venitul curat este destinat pentru școlarii sermani din loc. Toți binevoitorii neamului nostru sînt rugați a participa la acest festival. Trăsurile vor aștepta lingă podul de fier la capătul străzii rusești din Cernăuț.

Primirea în internatul romîn de băieți ort. or. din Sirete. Petițiile pentru primire sînt de adresat cătră comitet pînă în 10 August a. c. st. n. Sînt necesare următoarele alegate: 1. Testimoniul de botez. 2. Scrisoare de recomandare din partea parohului și conducătorului școalei din sat. 3. Reversul părinților, relativ la plata taxei lunare. În internat se vor primi numai acei elevi gimnaziști, cercați de medicul internatului, cari se vor afla deplin sănătoși.

Fortună în România. Zilele trecute au fost în România ploii și furtuni foarte mari. Au împiedecat trenuri și au smuls copaci din rădăcină. Mai ales în Sinaia a fost Simbăta trecută chiar o ruptură de nouri, care a cauzat multă pagubă!

Ghilotinare. Fiica primarului din Leipzig, Grete Beier, a fost justificată Joi în 23 l. c. cu gelatina, pentru că ea legîndu-i mirelui ei ochii, l-a omorît, impușcîndu-l drept în gură. Motivul acestei fapte a fost, că mireasa nesățioasă a vrut să pună mina pe averea mirelui ei.

Apel.

Cursurile univ. din Iași au început; la ele participă — cu durere de mărturisit — numai puțini bucovineni și ar fi deci de dorit, să mai vie cit de mulți și cit de curînd, pentru că cursul durează pînă la 2/15 August. La finea cursului li stă frecvența la dispoziție un vagon de cl. II pentru scopuri de excursii la București și Curtea de Argeș sub conducerea prof. Samurcaș. Frecvența au locuință și masă gratis în Seminarul Veniamin. Trenul spre Iași trebuie să-l și-l plătească singuri, ne mai fiind timp pentru a trimite bilete de reducere.

În vederea scopului eminent cultural, pe care-l urmăresc aceste cursuri, apelăm la toată suflarea romînească din țară, care dispune de timp să nu eziteze de a jertfi totul disponibil, pentru a putea cerceta aceste cursuri, cari se documentează ca un izvor nesecat de știință și procopseală.

Mulțamite publice.

Cu prilejul jubileului de 60 de ani de domnie al Majestății Sale i. r. a prea bunului nostru împărat Fran-

cisc Iosif I. au aranjat școalele populare romînești din Suceavă în 3 Iunie a. c. un teatru școlar, la care ocaziune au adus 100 de copii omagiile Majestății Sale.

Atît partea I — Prologul, — cit și piesele teatrale, au succes pe deplin, căci publicul romînesc, care a luat parte într'un număr destul de mare, a ramas pe deplin însuflețit de prestațiunile copiilor pe scenă.

Conducerea școlară se simte în deosebi îndătorită a mulțami d-lui profesor V. Bumbac pentru poeziile dedicate grațiosului nostru jubilar.

Venitul curat, destinat pentru sprijinirea copiilor sermani, e de 250 cor.

Pentru suprasolvirile prestate de d-nii: c. r. căp. distr. Erast Tarangul 10 cor., pâr. arhimandrit Ghidion Balmoș 10 cor., c. r. insp. școlar Nicu Tarasievici 10 cor., inv. sup. V. Stanescu 4 cor. și not. S. Baranovschi 2 cor., se aduce din partea subsemnatului oficiu școlar cele mai călduroase mulțamite în numele copiilor sermani dela școalele sus numite.

Suceava, în Iunie 1008.

Dela conducerea școalelor romînești:

Eugen Botexat,
cond. școlar.

Concurs

eseris de societatea »Școala Romînă» în Suceavă pentru primirea elevilor în internatul »Vasile Cocîrlă» din Suceavă.

În internatul »Vasile Cocîrlă», întreținut de societatea »Școala Romînă» sînt de ocupat 38 de locuri prin elevi publici ai gimnaziului ort.-or. din Suceavă.

Cereri pentru aceste locuri le vor face în scris părinții elevilor sau locoțiitorii lor, alăturînd atestatul de botez, certificatul școlar sau ultimul testimoniu al elevului și,

dacă elevii sînt sermani, un atestat de paupertate.

Cereri vor putea fi considerate numai atunci, dacă vor fi înaintate comitetului societății »Școala Romînă» cel tîrziu pînă la 4 Septembrie a. c.

Elevii se primesc în internat pe un an. La intrarea lor vor fi supuși unei cercetări medicale.

Institutul oferă elevilor numai locuință, masă, lumină, încălzit și servit; pentru haine, așternut, cărți și recvizite școlare trebuie să grijască elevii, cari vor aduce cu sine toate obiectele de lenjerie (albiturile) trebuincioase pentru cel puțin o lună.

Suceavă, în Iuli 1908.

Pentru comitet:

Iorgu G. Toma,
președinte.

George Iacobovici de Boldișor,
secretar.

Gazde pentru copii.

Cine vra să primească copii la gazdă, precum și părinții, cărora li trebuie gazdă pentru copiii lor, să se adreseze de cu bun timp cătră: Însoțirea de păstrare și credit pentru Cernăuț și împrejurime, Cernăuț, piața principală Nr. 3.

Redacția și administrația ziarului

„Apărarea
Natională”
Cernăuți
strada Stefaniei No. 13.

Atenționare!
Gustare și sete!
Abătut și oboisit
devine orice lucrător
— și nu potol setea în zile călduroase cu bere amărită
lează voioși de lucru și puterată
vor rămîne toți, ce vor lua drept: potolitor de setea
un pahar de cafea „Enrilo” răcorit.

Această decoocțiune de „Enrilo” este fructe singură
de preparat. —

La un litru de apă se ia vre'o 2 lingurițe de cafea
pline = 10 grame: Franck „Enrilo” înlocuitor de cafea,
aceasta se ferbe 5 minute bine, amestecînd o dată în
clocotire; apoi se lasă 3 minute să stea spre limpezire.
Fertura se toarnă în alt vas, fi se adaugă ova zahăr și
se așează spre răcorire (într'un vas plin cu gheață).

Un litru din această gustoasă cafea „Enrilo”
costă împreună cu zahărul numai.

5-6 bani.

Pentru lucrător reprezintă de aceea: „Enrilo”
potolitorul de sete față de vin și bere o
economie respectabilă săptămînală.

Luat cald cu lapte
(5-6 grame la 1/4 de litru apă); cafea „Enrilo” este un dejun
excelent de dimineață și de seară.

Această cafea „Enrilo” se produce de către fabrica
cofei casei Heine. Franck S.A. în Sinaia; dar se găsește în
vânzare în orice magazin de coloniale.

FRANK S.A.

Pictor decorator
Joan Ladu

absolvent al școalei de artă și industrie din München

Cernăuț, str. Dr. Jgel Nr. 16

recomandă atelierul său pentru

Zugrăvit de căsi, după modelurile cele mai noue;
de biserici firme, vopsit și lucrat de ---
Uși, ferești, mobile etc. special în imitațiuni de tot felul de
Lemn, marmură, și toate lucrările atingătoare de branza asta.

Praxa și teoria mea de 20 ani făcută în orașele: Viena, München,
Pesta și diferite orașe din Elveția îmi dau speranța a fi în stare a
satisface pe deplin dorințele onoraților mei clienți și în cele mai
delicate pretensiuni.

Primesc și execut cu cea mai mare acurâteată ori și ce comandă.

Fiind unicul Romîn în loc, rog respectuos sprijinul on. T. P. public.

Recomand atelierul meu de
tuns, bărbierit și frizat
ALEXANDRU URUSU

Cernăuț, piața principală 3.

În ogradă la stînga.